

Статистичко истражување за бесправно изградени објекти

ДС_ГРАД.71A_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.1	Контакт
S.1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
S.1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за индустрија, градежништво и деловни тенденции	
S.1.3	Лице за контакт
Наташа Ценова	
S.1.4	Звање на лицето за контакт
Советник.	
S.1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
S.1.6	Електронска адреса
natasa.cenova@stat.gov.mk	
S.1.7	Телефонски број
00389 2 3295 763	
S.1.8	Факс
00389 2 3111 336	
S.2	Ажурирање метаподатоци
S.2.1	Последна потврда на метаподатоците
09/06/2025	
S.2.2	Последна објава на метаподатоците
09/06/2025	
S.2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
09/06/2025	

S.3	Статистичка презентација
S.3.1	Опис на податоците
Податоци за: бројот на бесправно изградени објекти, видот на бесправниот објект, неговата намена, сопственоста и локацијата.	
S.3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2; Номенклатура на градежни објекти и градежни работи - НГОГР; Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.	
S.3.3	Опфат на сектор/и
Сектор F/Г-Градежништво, според НКД Рев.2.	
S.3.4	Статистички концепти и дефиниции
Бесправно изградени објекти се објекти врз кои се изведени градежни и инсталатерски работи во целост, без одобрение за градење или спротивно на одобрението за градење, а притоа истите претставуваат градежна и функционална целина. Бесправно изградените објекти се објекти од значење за Републиката согласно со Законот за градење и друг закон, објекти од локално значење согласно со Законот за градење и објекти на здравствени установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита кои се изградени без одобрение за градење или спротивно на одобрението за градење, како и делови (доградби и надградби) на објектите од значење за Републиката и од локално знаење и на објектите на здравствените установи за примарна, секундарна и терцијална здравствена заштита, кои се изградени без одобрение за градење или спротивно на одобрението за градење, во и надвор од плански опфат.	
S.3.5	Статистичка единица
Извештајни единици се општините - единиците на локалната самоуправа, т.е. надлежните служби задолжени за работите од областа на урбанизмот во рамките на општините. Единица на набљудување е секоја градба за која се издава решение за бесправна градба.	
S.3.6	Статистичка популација
Статистичка популација се сите објекти од јавен и приватен карактер за кои е донесено решение за бесправна градба.	
S.3.7	Референтна област
-НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија), -НТЕС 3 (статистички региони), -НТЕС 4 (општини).	
S.3.8	Временска покриеност
Од 1999 година.	
S.3.9	Базен период
Не е применливо.	

S.4	Единица на мерење
Број.	
S.5	Референтен период
Година.	
S.6	Институционален мандат
S.6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/)	
S.6.2	Споделување на податоци
Не е применливо, податоците од СИ не се споделуваат (разменуваат и/или испраќаат).	
S.7	Доверливост
S.7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/).	
S.7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) и Политиката за доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/), индивидуалните податоци не се објавуваат.	
S.8	Политика за објавување
S.8.1	Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

S.8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#>

S.8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

S.9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

S.10 Достапност и јасност

S.10.1 Соопштенија

"Годишно соопштение: "Бесправно изградени објекти".

<https://www.stat.mk/mk/stat/%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B8-%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0/gradezhnishtvo/%D0%B1%D0%B5%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D0%B8%D0%B7%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8/http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSooop.aspx?id=66&rbrObl=20>

Број на прегледи на соопштенијата = 167

S.10.2 Публикации

Не е применливо, податоците од СИ не се објавуваат во тематска публикација.

S.10.3 Онлајн база на податоци

Не е применливо, податоците од СИ не се објавуваат во МАКСтат база на податоци.

S.10.3.1 AC1. Број на прегледи на табелите со податоци

S.10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани

микроподатоци за научно-истражувачки цели". (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrzhuvachki-feli/>).

S.10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.

S.10.5.1 AC 2. Број на прегледи на метаподатоците

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.

S.10.6 Документација за методологијата

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.

S.10.6.1 AC 3. Стапка на комплетност на метаподатоците

Не се пресметува.

S.10.7 Документација за квалитетот

Не е применливо.

S.11 Управување со квалитет

S.11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/>) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>).

Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>).

S.11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

S.12 Релевантност

S.12.1 Потребите на корисниците

Податоците се користат од различни државни институции со цел следење на економските состојби во земјата и како индикатор претставуваат појдовна основа за спроведување на различни економски анализи, креирање стратегиски планови за преземање идни активности и донесување одлуки за реализирање на економските политики.

S.12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
S.12.3	Комплетност и R1. Стапка на комплетност на податоците за корисници
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА	
S.12.3.1	R1. Стапка на комплетност на податоците за производители
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА	
S.13	Точност и веродостојност
S.13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
S.13.2	Примерочни грешки и A1. Индикатори за примерочни грешки за корисници
Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).	
S.13.2.1	A1. Индикатори за примерочни грешки за производители
Не е применливо (статистичкото истражувањето е со целосен опфат).	
S.13.3	Непримерочни грешки и A4. Стапка на неодговор на единица за корисници и A5. Стапка на неодговор на белег за корисници
Грешки во опфат: Се обезбедува 100% опфат. Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска. Грешки при обработката на податоци: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци. Грешки при неодговор: Истражувањето е со целосен опфат. При појава на некои поголеми недостастатоци во прашалниците, беа контактирани давателите на податоци. Стапка на неодговор на единица изнесува 0 %.	
S.13.3.1	Грешки во опфатот
A2. - Надопфатеност = 0%.	
S.13.3.1.1	A2. Стапка на преопфатеност
S.13.3.1.2	A3. Учество на заедничките единици
S.13.3.2	Грешки при мерење
Не е применливо.	
S.13.3.3	Грешки при неодговор
Не е применливо.	
S.13.3.3.1	A4. Стапка на неодговор на единица
S.13.3.3.2	A5. Стапка на неодговор на белег

S.13.3.4	Грешки при обработката на податоците
Не е применливо.	
S.13.3.5	Грешка од избраниот модел
Не е применливо.	
S.14	Навременост и точност
S.14.1	Навременост и TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за корисници
T+180.	
S.14.1.1	TP1. Временско задоцнување на првите резултати за производители
S.14.1.2	TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за производители
S.14.2	Точност и TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување.	
S.14.2.1	TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
S.15	Кохерентност и споредливост
S.15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво НТЕС 1 и 2, и на ниво на региони НТЕС 3 ниво.	
S.15.1.1	СС1. Коефициент на асиметрија на тековите од мирор-статистиките
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	
S.15.2	Временска споредливост и СС2. Должина на споредливи временски серии за корисници
Временска серија од 1999 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 24.	
S.15.2.1	СС2. Должина на споредливи временски серии за производители
Временска серија од 1999 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 24.	
S.15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на статистиката на градежништво. Кохерентноста со другите областите е делумно обезбедена.	
S.15.3.1	Кохерентност на месечните / кварталните / полугодишните статистики со годишните статистики
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	

S.15.3.2	Кохерентност со национални сметки
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	
S.15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
S.16	Трошок и оптовареност
Не е применливо.	
S.17	Ревизија на податоците
S.17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/ .	
S.17.2	Практика за ревизија на податоците и А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за корисници
Ревизија на податоците се прави со промена на номенклатурите.	
S.17.2.1	А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за производители
S.18	Статистичка обработка
S.18.1	Извори на податоци
Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Извор на податоци се административните регистри за бесправо изградени објекти на Единиците на локалната самоуправа, односно Градежните инспекции при Одделенијата за урбанизам во 80 - те општини во Република Македонија, од нивната евиденција за предмети за кои е донесено решение за бесправна градба.	
S.18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна.	
S.18.3	Прибирање на податоците
"Прибирањето на податоците од Одделенијата за урбанизам при општините во Република Македонија се врши преку пошта, до Регионалните одделенија за статистика, а потоа тие ги доставуваат до Централниот завод. Прибирањето на податоците од Одделенијата за урбанизам при општините во Република Македонија се врши со целосен опфат, со метод на самопополнување во статистичкиот прашалник „Извештај за бесправно изградени објекти“ (ГРАД 71А) на хартија, по пошта. Извештајните единици ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна Т+ 120."	
S.18.4	Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите податоци пред нивното објавување.

S.18.5 Компилирање податоци

Едитирање: Пристигнатите податоци од извештајните единици, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени on-line контроли. Пресметка: Излезните податоци се дефинирани во апликацијата.

S.18.5.1 A7. Стапка на импутација

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА

S.18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

S.18.6.1 Сезонско прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

S.19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси